Journal of Education Strategies in Medical Sciences
Vol. 12, No.3, Serial 55

Research Article Doi: 10.22038/jhl.2019.36772.1019

Designing And Validating A Model For Entrepreneurship Education Students By Distance Education

Simin Naghsh[1]*, Mehran Farajollahi[2] , Zahra naghsh[3] & Hamid Maleki[4]

1. Ph.D Student of Planning Distance Eduction, Department of Educational Science, Payame Noor University, Tehran, Iran. simin.naghs@yahoo.com
2. Professor, Department of Educational Science, Payame Noor University, Tehran, Iran
3. Assistant Professor, Department of Educational Science, Tehran University, Tehran, Iran
4. Assistant Professor, Department of Educational Science, Payame Noor University, Tehran, Iran

Received: 2018/12/09
Accepted: 2019/02/02

Keywords:
Entrepreneurship education from afar, business, how to use ICT, communication, critical thinking, opportunity creation

© 2018 Baqiatallah University of Medical Sciences

Abstract

Introduction: Considering the role of entrepreneurship education in the development of the country, Also, the role of distance education in expediting this The purpose of this study is to design and validate a far-reaching entrepreneurship education model.
Methods: The method of this study is mixed (qualitative and quantitative). In qualitative method, documentary research method and qualitative content analysis with deductive approach and descriptive-deductive method have been used.. And the required data are collected through qualitative analysis of semi-structured individual interviews and texts. Therefore, a purposeful sampling method was used for interviewing. The statistical population of this research in the qualitative section are faculty members of Educational Sciences of Isfahan University and in quantitative section are faculty members of educational sciences of Isfahan Islamic Azad University and Payame Noor University of Isfahan.
Results: To select the research sample in the qualitative section, a purposeful sampling method was used until saturate it and in the quantitative section Sampling Classification method was used. The research tool in the qualitative section, the deep interview with the experts and in the quantitative section, the questionnaire was based on the content of the interviews with the experts. To confirm the formal and content validity of the subject analysis, the Holst method was used to ensure reliability. The developed qualitative model was given to the 23 experts by a questionnaire. After two rounds, the issue of the final model was formed With an agreement of more than 80% of the experts. In the quantitative section, using a confirmatory factor analysis, the conceptual model developed based on the categorization of the obtained topics was examined and the fit of the experimental model was determined.
Conclusion: Overall, the results of the research showed that the dimensions of the distance education entrepreneurship model were: learning skills in the eight dimensions (business, personal, social, project implementation, how to use ICT, communication, critical thinking, opportunity creation) . Also, the structural equation model test showed that the tested model had an acceptable fit.

نشریه راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
دوره ۱۲، شماره ۳، مرداد و شهریور ۱۳۹۸

مقاله پژوهشی

Doi: 10.22038/jhl.2019.36772.1019

طراحی و اعتبار یابی الگوی آموزش کار آفرینی دانشجویان مبتنی بر آموزش از دور

سیمین نقش[۱*]، مهران فرج اللهی[۲]، زهرا نقش[۳] و حمید ملکی[۴]

۱. دانشجوی دکترا برنامه ریزی آموزش از دور،گروه علوم تربیتی ، تهران،ایران. (نویسنده مسئول): simin.naghs@yahoo.com

۲. استاد، گروه علوم تربیتی ، دانشگاه پیام نور تهران، ایران

۳. استادیار، گروه علوم تربیتی ، دانشگاه تهران، ایران.

۴. استادیار، گروه علوم تربیتی ، دانشگاه پیام نور تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۹/۰۹
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۱/۱۴

کلیدواژه‌ها:
آموزش کارآفرینی از دور، کسب و کار، نحوه استفاده از فناوری اطلاعات ارتباطات، برقراری ارتباط، تفکر انتقادی، ایجاد فرصت.

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) محفوظ است.

چکیده

مقدمه: با توجه به نقش آموزش کارآفرینی در توسعه کشور و همچنین نقش آموزش از دور در تسریع این امر، هدف تحقیق حاضر، طراحی و اعتباریابی الگوی آموزش کارآفرینی از دور است.

روش: روش تحقیق حاضر ترکیبی (کیفی و کمی) است. در روش کیفی، از روش پژوهش اسنادی و تحلیل محتوای کیفی با رویکرد قیاسی و روش توصیفی-استنتاجی استفاده و داده های مورد نیاز از طریق تحلیل کیفی متون و مصاحبه نیمه ساختاریافته فردی، جمع آوری و برای مصاحبه استفاده شده است. جامعه در بخش کیفی اساتید رشته علوم تربیتی دانشگاه اصفهان و در بخش کمی اساتید دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه پیام نور شهر اصفهان بوده است. در بخش کیفی برای انتخاب نمونه تحقیق از روش نمونه گیری هدفمند و تا حد اشباع و ابزار تحقیق ، مصاحبه عمیق با خبرگان و در بخش کمی از روش نمونه گیری طبقه ای متناسب با حجم و به تعداد ۲۹نفر و ابزار تحقیق پرسشنامه بر اساس مضمون های بدست آمده از مصاحبه با خبرگان استفاده شده است. برای تأیید روایی صوری و محتوایی از تحلیل مضمون و برای تأمین پایایی از روش هولستی استفاده شده است.

یافته‌ها: مدل کیفی تدوین شدهٔ مورد نظر در قالب پرسشنامه به ۲۳ نفر از خبرگان داده شد و پس از اتفاق آراء بیش از ۸۰درصد از خبرگان، موضوع مدل نهایی شکل گرفت. در بخش کمی با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی، مدل مفهومی تدوین شده بر اساس دسته بندی مضمون های بدست آمده مورد بررسی قرار گرفته و برازش مدل تجربی تعیین گردید.

نتیجه گیری: بطور کلی نتایج تحقیق نشان داد، ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور عبارتنداز: مهارت آموزی در ابعاد هشتگانه(کسب و کار، فردی، ا جتماعی، اجرای پروژه، نحوه استفاده از فناوری اطلاعات ارتباطات، برقراری ارتباط، تفکر انتقادی، ایجاد فرصت) بوده است. نیز آزمون مدل معادلات ساختاری نشان داد، الگوی آزمون شده در سطح $P<۰/۰۵$ از تناسب قابل قبولی برخوردار بوده است.

مقدمه

کارآفرینی، مجموعه ظرفیت ها و استعدادهایی است که فرد در جهت اشتغال زایی و فراهم آوردن فرصت های کسب و کار در فرایند یادگیری کسب می نماید[۱]. آموزش کارآفرینی، مشتمل بر مجموعه ای از فعالیت های یاددهی- یادگیری می باشند که بلافاصله پس از سپری کردن آنها ، فراگیران به گونه ای توانمند می شوند که می توانند متکی به نفس و بدون کمک دیگران پا به عرصه فعالیت های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی موجود در جامعه گذاشته و خوداشتغالی داشته باشند[۲] مراکز آموزشی با ایجاد توانایی کارآفرینی در فراگیران و تربیت نیروهای محقق، خلاق و توسعه یافته، زمینه ی ورود به صنایع پیشرفته را فراهم می سازند] ۳]. به باورگیب برنامه ی آموزش کارآفرینی فرایندی نظام مند، آگاهانه و هدف گرا می باشد که طی آن افراد غیرکارآفرین ولی دارای توان بالقوه به صورتی خلاق تربیت می گردند[۴]. مطالعات عبدالوهابی و همکاران[۵] نشان داد، یکی از راهبردهای آموزش کارآفرینی، بهره گیری از راهبرد آموزش از دور است. آموزش از دور عبارت است از نوعی فرایند آموزشی که در آن تمامی یا بیشتر

آموزش از طریق یاددهنده نسبت به فرد یادگیرنده فارغ از زمان و مکان انجام می گیرد، بدین مضمون که تمامی یا بخشی از ارتباط بین آموزگاران و آموزنده ها از طریق یک رسانه مصنوعی، خواه الکترونیک، خواه چاپی صورت می پذیرد[۶]. مطالعات Bernice & Anderson [۷] نشان داد، عملکرد دانشجویانی که دروس کارآفرینی و کسب و کار را از طریق آموزش از دور فراگرفتند، به خوبی عملکرد دانشجویانی بوده که آموزش کارآفرینی را بصورت حضوری فرا گرفتند. نتایج تحقیق Rahma& Farhana [۸] نشان داد، عوامل فرهنگی-اجتماعی بر فعالیت های کارآفرینی اثر گذاربوده است. مطالعات et al & Adeleke [۹] نشان دادند، عوامل اجتماعی-فرهنگی بر توسعه آموزش کارآفرینی از دور تأثیر چشمگیری دارد. عوامل اجتماعی-فرهنگی مشتمل بر عقاید، ارزشها، نگرشها، عادات، اشکال رفتاری و سبک های زندگی، تعیین کننده نحوه برگزاری آموزش کارآفرینی و تمایلات افراد نسبت به دوره آموزشی هستند. نتایج تحقیق Thurik & Dejardin [۱۰] نشان داد، عوامل فرهنگی بر توسعه آموزش کارآفرینی از دور مؤثر است. بنا به نظر Block & Stumpf [۱۱]، بر اساس نظریه رشد و توسعه آموزشی، توسعه نظام آموزش کارآفرینی، قابل تبیین است نتایج تحقیق Kuratko & Hodgetts [۱۲]، توسعه کارآفرینی مبتنی بر نظریه گرایش خانوادگی، قابل تبیین است. مطالعات Scott & et al [۱۳] نشان داد که افراد، نظام آموزش کارآفرینی را بر اساس برآیندهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی قضاوت کرده و در این میان به تعاملات با دیگران در جهت فعالیت های کسب و کار و اقتصادی می پردازند. مطالعات et al& Carmine [۱۴] نشان داد، روند آموزش کارآفرینی بر اساس انتخاب تکنیک های آموزش از دور باید در درجه اول بر اساس نگرش و بینش افراد، استوار باشد. مسئله اصلی تحقیق حاضر عبارت است از اینکه الگوی مطلوب توسعه آموزش کارآفرینی از دور کدام است و اعتبار این الگوی براساس نظر خبرگان چگونه است؟

پیشینه تحقیق

نتایج تحقیق نجفی هزار جریبی و کوپایی [۱۵] نشان دادکه مؤلفه‌های اصلی مدیریت آموزش از دور شامل، عامل محیطی، مشتری مداری، فناوری، رهبری و بصیرت است. نتایج تحقیق جوادی بورا و همکاران [۱۶] تحت عنوان" شناسایی عوامل تأثیرگذار بر پذیرش فنآوری آموزش از دور در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور" نشان داد، ۵ عامل به ترتیب: خودکفایی در فناوری، تبحردر کار با فناوری، مفید بودن، دسترسی آسان و حمایت همه جانبه درپذیرش فنآوری آموزش از دور، دارای بیشترین بارعاملی تعیین کننده بوده است. مطالعات مردانشاهی [۱۷] نشان داد، به رغم وجـود بحث های مختلف و اظهار نظرهای متضاد، اکثر مطالعات نشان داده اند که کارآفرینی قابل آموزش و یاد گیری است. مطالعات عبدالوهابی و همکاران [۵] نشان داد، یکی از راهبردهای آموزش کارآفرینی، بهره گیری از راهبرد آموزش از دور است. نتایج تحقیق محسنی و همکاران[۱۸] تحت عنوان"نقش آموزش کارآفرینی در نگرش کارآفرینانه و باور خودکارآمدی عمومی دانشجویان"نشان داد، آموزش کارآفرینی بر نگرش کارآفرینانه و باورهای خودکارآمدی عمـومی دانشجویان تأثیر مثبت دارد . جوادی بورا و همکاران [۱۹] در پژوهشی دیگر به بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش از دور پرداختند و به این نتیجه رسیدند که کیفیت آموزش در دانشگاه پیام نور تهران در شاخصهای برنامه درسی، حمایتهای دانشجویی و سودمندی فناوری آموزش از دور در حد متوسط ولی در شاخصهای سنجش و ارزیابی و تعامل چندگانه ضعیف و پایینتر از حد انتظار بوده است. در تحقیق بارانی و همکاران [۲۰] تأثیر مثبت و معنادار آموزش کارآفرینی بر نگرش نسبت به کارآفرینی، هنجار های ذهنی و باور به خود کارآمدی تأیید می شود. ظریف صنایعی [۲۱] در رساله دکتری خود که با هدف ارائه مدل مفهومی یاددهی ـ یادگیری از دور در آموزش عالی صورت گرفت، به این نتیجه رسید که درک قابلیت های فناوری و نظریه های یادگیری به ویژه نظریه سازه گرایی و همینطور نظریه استقلال و تعامل در آموزش از دور، عوامل اثرگذار در طراحی یادگیری از دور اثربخش در آموزش عالی است. یافته های پژوهش صالحی و رستمی [۲۲] هم بیان می کند که برنامه های آموزشی دانشگاه بستر مناسبی بـرای شکوفایی و آموزش قابلیت های کارآفرینی دانشجویان فراهم نمی کند. فرج اللهی و همکاران[۲۳] و سعیدی مهرآباد و مهتدی [۲۴] نیز طی پژوهشی نشان دادند که دوره های آموزش کارآفرینی تأثیرات مثبتی بر بروز رفتارهای کارآفرینانه داشته است. مطالعات

سرکارآرانی و مقدم [۲۵] نشان داد، فرایند آموزش و یادگیری از راه دور با استفاده از فناوری های اطلاعات و ارتباطات راهبردی برای تغییر و تحولات بازار آموزش عالی بوده که می تواند به عنوان راه حلی برای مواجه شدن با چالش تقاضای اجتماعی و افزایش فرصت های یادگیری، بدون افزایش منابع مالی مؤسسات آموزشی باشد. مطالعات Elaine & Seaman [۲۶] نشان داد، الگوی آموزش از دور بطور مستمر رشد داشته و مطالعات تا پاییز سال ۲۰۱۵ نشان داده است که بیش از ۶ میلیون دانشجو حداقل یک درس خود را به صورت آموزش از دور گذرانده اند. مطالعات Dwivedi [۲۷] نشان داد، افراد بر اساس مقتضیات آینده نیاز مداوم به ارتقای مهارتهای شغلی دارند، لذا آموزش کارآفرینی با استفاده از آموزش ازدور برای آنها ضروری است و برای آموزش کارآفرینی از دور باید به طور جدی برنامه هایی طراحی و تدوین شود. مطالعات Makeni [۲۸] نشان داد، باید در راستای جهانی سازی آموزش کارآفرینی تلاش کرد. به این روش می توان همه اقشار و طبقات اجتماعی را تحت پوشش آموزش کارآفرینی قرار داد. مطالعات Goddard [۲۹] نشان داد، آموزش کارآفرینی از دور موجب فعال سازی افراد برای شرکت در فرایندهای یادگیری در این زمینه شده و انگیزه های آنها را در این زمینه بهبود می بخشد. مطالعات Kauffman [۳۰] نشان داد، آموزش کارآفرینی از دور موجب آشنایی در خصوص نحوه راه اندازی و توسعه کسب و کار کوچک شده و فعالیت های تجاری آنها را توسعه می بخشد. نتایج تحقیق Okunuga & et al [۳۱] تحت عنوان" تأثیرآموزش ازدوردر توانمندسازی دانشجویان در اخذ کسب و کار، دانشگاه لاگوس"، نشان داد که دانشجویانی که از آموزش کارآفرینی از دور استفاده کرده بودند بیشتر از سایر دانشجویان در کسب و کار موفق بودند. مطالعات رایس[۳۲] نشان داد که چگونه می توان امروزه با استفاده از آموزش نوآوری های مستمر در جهت ایجاد کسب و کارهای موفقیت آمیز اقدامات ناب صورت پذیرد. نتایج تحقیق Turker & Selcuk [۳۳] نشان داد آموزش کارآفرینی از دور با استفاده از فناوری های نوین در سال ۱۹۹۸ در دانشگاه کورتو شروع به کار کرده و هدف این طرح گسترش فرصت های آموزشی برای شناسایی توانایی، ظرفیت ها و فرصت های موجود است. نتایج تحقیق Moradi [۳۴] و Howard [۳۵] نشانگرآن است کـه رابطه ی مستقیمی بین قابلیت های کارآفرینی و همکاران تواناییهای عملی افراد در زمینه ی کارآفرینی وجود دارد.. نتایج تحقیق حجازی و حسینی مقدم [۳۶] نشان داد، بین آموزش کارآفرینی بر کیفیت زندگی بصورت مستقیم و همینطور بواسطه خلاقیت شغلی و بطور غیر مستقیم نیز رابطه معناداری وجود دارد و متغیر خلاقیت شغلی بر این رابطه تأثیر می گذارد. نتایج تحقیق Jones [۳۷] نشان داد، آموزش کارآفرینی، فرآیند آشناسازی افراد با توانمندی خود برای شناسایی فرصت های تجاری، بینش، عزت نفس، دانش و مهارت هایی برای اقدام بر روی این تواناییهاست. مطالعات Hatten [۳۸] نشان داد، آموزش کارآفرینی موجب می شود تا فراگیران و مخاطبان فرصت های کسب و کار را از طریق خلق ایده کشف نمایند. نتایج تحقیق آقااحمدی و همکاران [۳۹] نشان داد، افـرادی کـه دارای توانمندی برقراری ارتباط اجتماعی و قدرت برقراری ارتباط در شبکه های روابط اجتماعی بودند، توانستند از مهارت کارآفرینی بیشـتری بهـره مند شـوند. مطالعات عزیری و همکاران[۴۰] نشان داد،گرایش به تفکر انتقادی و جهت گیری هدف پیشرفت ارتباط معناداری با ویژگی‌های کارآفرینی دارد. بنابراین باید در آموزش کارآفرینی، به تقویت تفکر انتقادی دانشجویان پرداخته شود. نتایج تحقیق بحرکانی و بختیارپور [۴۱] نشان داد، بین تفکر انتقادی با کارآفرینی رابطه مثبت و معنی دار وجودداشته است. نتایج تحقیق جواهری و قضاتی[۴۲] نشان داد، بین انگیزه پیشرفت و خلاقیت و تفکر انتقادی با کارآفرینی دانشجویان رابطه معنادار وجود دارد. مطالعات Civera & Gessler [۴۳] نشان داد، بین توانایی اجرای پروژه و کارآفرینی رابطه معناداری وجود دارد. مطالعات Fonrouge [۴۴] نشان داد، بین آموزش مدیریت پروژه و توانایی کارآفرینی رابطه معناداری وجود دارد. نتایج تحقیق کمالیان و فاضل [۴۵] نشان داد، میزان کارآفرینی افراد وابسته به هوش هیجانی و توانایی برقراری ارتباطات با دیگران در جامعه است. مطالعات Stefan & et al [۴۶] نشان داد، بهره گیری از ارتباطات الکترونیکی با توسعه کارآفرینی زنان دررابطه است. زنانی که از ارتباطات آنلاین بهره مند می شوند، بیشتر از سایر زنان توانایی کارآفرینی دارند. مطالعات کاکاپور و خنیفر [۴۷] نشان داد، مهارت اجتماعی کارآفرینان بر بازارگرایی سازمانی تأثیر معنادار دارد.

سؤالات اصلی تحقیق

۱.مؤلفه های الگوی مطلوب توسعه آموزش کارآفرینی از دور کدام است؟

۲. میزان توافق خبرگان در رابطه با مؤلفه های الگوی کیفی توسعه آموزش کارآفرینی از دور چگونه است؟

۳. دیدگاه اساتید رشته های علوم تربیتی دانشگاه آزاد اصفهان و دانشگاه پیام نور شهر اصفهان در مورد برازش الگوی کیفی توسعه آموزش کارآفرینی از دور چگونه است؟

روش

روش تحقیق حاضر، روش تحقیق ترکیبی(آمیخته) است بدین معنا که از دو روش کیفی و کمی استفاده می شود. در روش کیفی، متناسب با هدفهای این پژوهش از روش پژوهش اسنادی و تحلیل محتوای کیفی با رویکرد قیاسی و روش توصیفی-استنتاجی استفاده شده است و داده های مورد نیاز از طریق تحلیل کیفی متون و مصاحبه نیمه ساختاریافته فردی، جمع آوری و روش نمونه گیری هدفمند(غیراحتمالی) برای مصاحبه استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق در بخش کیفی عبارت است از کلیه اساتید دانشگاه اصفهان و در بر بخش کمی کلیه اساتید متخصص و خبرگان در رشته های علوم تربیتی(مدیریت آموزشی، برنامه ریزی درسی و تکنولوژی آموزشی) دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان و دانشگاه پیام نور شهر اصفهان بوده است.

برای انتخاب نمونه تحقیق از دو روش نمونه گیری استفاده بعمل آمده است. در روش کیفی از نمونه گیری هدفمند و در حد اشباع استفاده شده است و مضامین پایه و مضامین فراگیر از آن استخراج شده است. در روش کمی از با استفاده از شیوه نمونه گیری طبقه ای متناسب با حجم ، اساتید دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) و دانشگاه پیام نور شهر اصفهان بر اساس فرمول حجم نمونه کوکران تعدادی بطور تصادفی برای تحقیق انتخاب شدند. ابزار تحقیق در بخش کیفی، مصاحبه عمیق با خبرگان بوده که بر اساس مصاحبه تعداد ۷۰ مضمون بدست آمد. در بخش کمی، پرسشنامه بوده که بر اساس مضمون های بدست آمده از مصاحبه با خبرگان تهیه شده است. برای تأیید روایی صوری و محتوایی از تحلیل مضمون استفاده شده است. برای تأمین پایایی از روش هولستی استفاده شده است. مدل کیفی تدوین شدهٔ مورد نظر در قالب پرسشنامه به ۲۳ نفر از خبرگان داده شد و پس از دو مرتبه رفت و برگشت و اتفاق آراء بیش از ۸۰ درصد از خبرگان، موضوع مدل نهایی شکل گرفت. در بخش کمی با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی، مدل مفهومی تدوین شده بر اساس دسته بندی مضمون های بدست آمده مورد بررسی قرار گرفته و برازش مدل تجربی تعیین گردید. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی(فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار) و آمار استنباطی(مدل معادله ساختاری و تحلیل مسیر) استفاده شده است.

یافته‌های تحقیق

سؤال اول تحقیق

مؤلفه های الگوی مطلوب توسعه آموزش کارآفرینی از دور کدام است؟

بر اساس مطالعات مقالات و مصاحبه های انجام شده، مضامین بدست داده شده در خصوص مؤلفه های الگوی مطلوب توسعه آموزش کارآفرینی از دور در جدول شماره ۱ و ۲ آمده است:

سؤال دوم تحقیق

میزان توافق خبرگان در رابطه با مؤلفه های الگوی کیفی توسعه آموزش کارآفرینی از دور چگونه است؟ (جدول ۳)

براساس جدول۳ نظرات خبرگان در مورد مؤلفه های الگوی آموزش کارآفرینی از دور بسیار مطلوب بوده است.

سؤال سوم

دیدگاه اساتید رشته های علوم تربیتی دانشگاه آزاد اصفهان و دانشگاه پیام نور شهر اصفهان در مورد برازش الگوی کیفی توسعه آموزش کارآفرینی از دور چگونه است؟ (جدول ۴)

براساس یافته های جدول۴ اثر تقویت مهارت آموزی کسب و کار بر آموزش کارآفرینی از دور برابر با(۰/۲۱۱)، اثر تقویت مهارت های فردی بر آموزش کارآفرینی از دور برابر با(۰/۲۴۶)، اثر تقویت مهارتهای اجتمای بر آموزش کارآفرینی از دور برابر با(۰/۲۱۴)، اثر تقویت مهارت آموزی فناوری اطلاعات و ارتباطات بر آموزش کارآفرینی از دور برابر با(۰/۲۹۰)، اثر تقویت مهارت آموزی برقراری ارتباطات بر آموزش کارآفرینی از دور برابر با

جدول ۱: کدگ ذاری اولیه؛کُدهای اولیه استخراج شده از مصاحبه ها در مورد مؤلفه های الگوی مطلوب توسعه آموزش کارآفرینی از دور

شماره	کُدهای اولیه	شماره	کُدهای اولیه
۱	آشنایی با مشاغل مختلف	۳۶	توانایی استفاده از موبایل برای آموزش
۲	آشنایی با ابزارهای مورد نیاز برای راه اندازی شغل	۳۷	توانایی به روز رسانی کامپیوتر
۳	آشنایی با قوانین و مقررات کار	۳۸	توانایی استفاده از نرم افزار وورود
۴	آشنایی با شرایط احراز شغل	۳۹	توانایی بکارگیری نرم افزارهای چند رسانه ای
۵	آشنایی با شیوه های راه اندازی شغل	۴۰	توانایی نصب اینترنت
۶	آشنایی با منابع حمایتی جهت را اندازی شغل	۴۱	دانلود و آپلود فایلها
۷	آشنایی با مشاغل جدید	۴۲	توانایی به اشتراک گذاری از طریق شبکه
۸	آشنایی با نحوه راه اندازی شرکت های نوپا(استارتاپ ها)	۴۳	توانایی تأمین امنیت شبکه
۹	آشنایی با نحوه اخذ مجوز مشاغل الکترونیکی	۴۴	توانایی بارگذاری محتواهای آموزشی
۱۰	آشنایی با نحوه توسعه مشاغل الکترونیک	۴۵	توانایی استفاده از کتابهای الکترونیکی
۱۱	آشنایی با نحوه نیاز آفرینی به منظور ایجاد شغل جدید	۴۶	توانایی سرچ های اینترنتی
۱۲	آشنایی با حد و مرزهای فعالیت های شغلی	۴۷	توانایی دسترسی به سطوح مختلف اطلاعات با حجم بالا در آموزش
۱۳	آشنایی با زبان بزینس	۴۸	توانایی برقراری ارتباط همزمان
۱۴	توانایی خودراهبری	۴۹	توانایی برقراری ارتباط غیرهمزمان
۱۵	توانایی خودکنترلی(خودتنظیمی)	۵۰	داشتن سرعت نوشتن برای پاسخگویی الکترونیکی
۱۶	داشتن اعتماد به نفس	۵۱	توانایی استفاده از چندرسانه ها در یادگیری الکترونیکی
۱۷	ریسک پذیری	۵۲	توانایی نحوه تعریف پروژه
۱۸	آینده نگری	۵۳	توانایی به اشتراک گذاری پروژه
۱۹	توانایی برنامه ریزی	۵۴	توانایی شبیه سازی پروژه
۲۰	داشتن سعه صدر و صبر برای تحقق اهداف شغلی	۵۵	توانایی نمایش پروژه بصورت چند بُعدی
۲۱	داشتن روحیه کنجکاوی و پرسشگری	۵۶	
۲۲	کسب بینش شغلی	۵۷	
۲۳	توانایی مذاکره و قرارداد بستن با دیگران	۵۸	
۲۴	توانایی سازگاری با دیگران	۵۹	
۲۵	توانایی رقابت با دیگران	۶۰	
۲۶	توانایی همکاری کردن با دیگران	۶۱	
۲۷	توانایی تفاهم داشتن با دیگران	۶۲	
۲۸	توانایی جلب رضایت دیگران	۶۳	
۲۹	توانایی ایجاد انگیزه در دیگران	۶۴	
۳۰	توانایی شناخت نیازهای دیگران	۶۵	
۳۱	توانایی استفاده از پایگاههای اطلاعاتی شغلی معتبر	۶۶	
۳۲	توانایی نصب ویندوز	۶۷	
۳۳	توانایی نصب نر م افزارها	۶۸	
۳۴	توانایی استفاده از کامپیوتر برای آموزش	۶۹	
۳۵	توانایی ساخت وبلاگ	۷۰	

جدول ۲: کدگذاری ثانویه در مورد مؤلفه های الگوی مطلوب توسعه آموزش کارآفرینی از دور

شماره	کُد گذاری ثانویه	کُد گذاری محوری	کُد گذاری انتخابی
۱	آشنایی با مشاغل مختلف	آشنایی با لوازم شغل	مهارت آموزی کسب و کار
۲	آشنایی با ابزارهای مورد نیاز برای راه اندازی شغل		
۳	آشنایی با قوانین و مقررات کار		
۴	آشنایی با شرایط احراز شغل		
۵	آشنایی با شیوه های راه اندازی شغل	آشنایی با فنون کسب و کار	
۶	آشنایی با منابع حمایتی جهت را اندازی شغل		
۷	آشنایی با مشاغل جدید		
۸	آشنایی با نحوه راه اندازی شرکت های نوپا(استارتاپ ها)		
۹	آشنایی با نحوه اخذ مجوز مشاغل الکترونیکی		
۱۰	آشنایی با نحوه توسعه مشاغل الکترونیک		
۱۱	آشنایی با نحوه نیاز آفرینی به منظور ایجاد شغل جدید		
۱۲	آشنایی با حد و مرزهای فعالیت های شغلی		
۱۳	آشنایی با زبان بزینس		
۱۴	توانایی خودراهبری	تسلط بر خود	مهارتهای فردی
۱۵	توانایی خودکنترلی(خودتنظیمی)		
۱۶	داشتن اعتماد به نفس		
۱۷	ریسک پذیری		
۱۸	آینده نگری	توان برنامه ریزی	
۱۹	توانایی برنامه ریزی		
۲۰	داشتن سعه صدر و صبر برای تحقق اهداف شغلی		
۲۱	داشتن روحیه کنجکاوی و پرسشگری		
۲۲	کسب بینش شغلی		
۲۳	توانایی مذاکره و قرارداد بستن با دیگران	همکاری با دیگران	مهارتهای اجتماعی
۲۴	توانایی سازگاری با دیگران		
۲۵	توانایی رقابت با دیگران		
۲۶	توانایی همکاری کردن با دیگران		
۲۷	توانایی تفاهم داشتن با دیگران		
۲۸	توانایی جلب رضایت دیگران	شناخت نیازهای دیگران	
۲۹	توانایی ایجاد انگیزه در دیگران		
۳۰	توانایی شناخت نیازهای دیگران		
۳۱	توانایی استفاده از پایگاههای اطلاعاتی شغلی معتبر	توانایی استفاده از کامپیوتر	مهارت آموزی فناوری اطلاعات و ارتباطات
۳۲	توانایی نصب ویندوز		
۳۳	توانایی نصب نر م افزارها		
۳۴	توانایی استفاده از کامپیوتر برای آموزش		
۳۵	توانایی ساخت وبلاگ		
۳۶	توانایی استفاده از موبایل برای آموزش		
۳۷	توانایی به روز رسانی کامپیوتر		
۳۸	توانایی استفاده از نرم افزار وورود		

ادامه جدول ۲: کدگذاری ثانویه در مورد مؤلفه های الگوی مطلوب توسعه آموزش کارآفرینی از دور

۳۹	توانایی بکارگیری نرم افزارهای چند رسانه ای	توانایی استفاده از اینترنت	مهارت آموزی فناوری اطلاعات و ارتباطات
۴۰	توانایی نصب اینترنت		
۴۱	دانلود و آپلود فایلها		
۴۲	توانایی به اشتراک گذاری از طریق شبکه		
۴۳	توانایی تأمین امنیت شبکه		
۴۴	توانایی استفاده از چت برای آموزش	توانایی استفاده از جعبه ابزارهای الکترونیکی	مهارت آموزی برقراری ارتباط آنلاین
۴۵	توانایی استفاده از ایمیل برای آموزش		
۴۶	توانایی بارگذاری محتواهای آموزشی		
۴۷	توانایی استفاده از کتابهای الکترونیکی	توانایی برقراری ارتباط الکترونیکی	
۴۸	توانایی سرچ های اینترنتی		
۴۹	توانایی دسترسی به سطوح مختلف اطلاعات با حجم بالا در آموزش الکترونیک		
۵۰	توانایی برقراری ارتباط همزمان		
۵۱	توانایی برقراری ارتباط غیرهمزمان		
۵۲	داشتن سرعت نوشتن برای پاسخگویی الکترونیکی		
۵۳	توانایی استفاده از چندرسانه ها در یادگیری الکترونیکی		
۳۷	توانایی نحوه تعریف پروژه	مهارت نحوه طراحی پروژه	مهارت آموزی اجرای پروژه
۳۸	توانایی به اشتراک گذاری پروژه		
۳۹	توانایی شبیه سازی پروژه		
۴۰	توانایی نمایش پروژه بصورت چند بُعدی	توانایی پیاده سازی پروژه	
۴۱	توانایی اجرا و پیاده سازی پروژه		
۴۲	توانایی بازنگری در پروژه		
۴۹	پاسخدهی به تغییرات	درگیر شدن در فرایندهای یادگیری	مهارتهای تفکر انتقادی
۵۰	درگیری یادگیری		
۵۱	میل به تحقیق و مطالعه بیشتر		
۵۲	انجام فعالیت های یادگیری به شیوه اکتشافی	توانایی حل مسئله	
۵۳	خشنودی و رضایت از نتایج یادگیری		
۵۴	طراحی مسئله به منظور درونی سازی یادگیری		
۵۵	تلاش برای حل مسائل		
۵۶	جستجوی موضوعات یادگیری در جامعه و محیط واقعی		
۵۹	توانایی داشتن تفکر انتقادی		
۶۰	توانایی خلق ایده		
۶۱	توانایی بهبود ایده		
۶۲	توانایی تغییر ایده		
۶۳	توانایی خودآموزی فرصت های کارآفریتی	ایجاد فرصت های آموزش کارآفرینی خارج از مکان	مهارت ایجاد فرصت ها
۶۴	افزایش فرصت های یادگیری برای افراد شاغل		
۶۵	برداشتن محدودیت های زمانی و مکانی		
۶۶	فراهم سازی امکان اتصال فراگیران به مراکز یادگیری از مناطق دور و نزدیک		
۶۷	افزایش پوشش آموزش کارآفرینی	تنوع سازی شیوه آموزش کارآفرینی	
۶۸	برگزاری آموزش کارآفرینی براساس فناوری های نوین		
۶۹	ایجاد تسهیلات آموزشی برای افراد شاغل و پر مشغله		
۷۰	متنوع سازی راهبردهای یادگیری کارآفرینی		

جدول۳. دیدگاه خبرگان در مورد مطلوبیت مؤلفه های الگوی آموزش کارآفرینی از دور

موارد	خیلی موافق		موافق		کم موافق	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
آشنایی مشاغل مختلف	۲۱	۹۱/۳۰	–	–	۲	۸/۶۹
آشنایی با ابزارهای مورد نیاز برای راه اندازی شغل	۲۳	۱۰۰	–	–	–	–
آشنایی با قوانین و مقررات کار	۱۹	۸۲/۶۰	۲	۸/۶۹	۱	۴/۳۴
آشنایی با شرایط احراز شغل	۱۸	۷۸/۲۶	۳	۱۳/۰۴	۲	۸/۶۹
آشنایی با شیوه های راه اندازی شغل	۲۰	۸۶/۹۵	–	–	۳	۱۳/۰۴
آشنایی با منابع حمایتی جهت را اندازی شغل	۱۹	۸۲/۶۰	۲	۸/۶۹	۲	۸/۶۹
آشنایی با مشاغل جدید	۲۳	۱۰۰	–	–	–	–
آشنایی با نحوه راه اندازی شرکت های نوپا(استارتاپ ها)	۱۷	۷۳/۹۱	۳	۱۳/۰۴	۳	۱۳/۰۴
آشنایی با نحوه اخذ مجوز مشاغل الکترونیکی	۲۳	۱۰۰	–	–	–	–
آشنایی با نحوه توسعه مشاغل الکترونیک	۲۱	۹۱/۳۰	۲	۸/۶۹	۱	۴/۳۴
آشنایی با نحوه نیاز آفرینی به منظور ایجاد شغل جدید	۱۷	۷۳/۹۱	۴	۱۷/۳۹	۲	۸/۶۹
آشنایی با حد و مرزهای فعالیت های شغلی	۱۹	۸۲/۶۰	۳	۱۳/۰۴	۱	۴/۳۴
آشنایی با زبان بزینس	۱۶	۶۹/۵۶	۴	۱۷/۳۹	۳	۱۳/۰۴
توانایی خودراهبری	۱۸	۷۸/۲۶	۵	۲۱/۷۳	–	–
توانایی خودکنترلی(خودتنظیمی)	۱۹	۸۲/۶۰	۳	۱۳/۰۴	۱	۴/۳۴
داشتن اعتماد به نفس	۱۵	۶۵/۲۱	۸	۳۴/۷۸	–	–
ریسک پذیری	۱۷	۷۳/۹۱	۵	۲۱/۷۳	۱	۴/۳۴
آینده نگری	۲۰	۸۶/۹۵	۳	۱۳/۰۴	–	–
توانایی برنامه ریزی	۱۸	۷۸/۲۶	۴	۱۷/۳۹	۱	۴/۳۴
داشتن سعه صدر و صبر برای تحقق اهداف شغلی	۱۶	۶۹/۵۶	۳	۱۳/۰۴	۴	۱۷/۳۹
داشتن روحیه کنجکاوی و پرسشگری	۱۴	۶۰/۸۶	۵	۲۱/۷۳	۴	۱۷/۳۹
کسب بینش شغلی	۱۹	۸۲/۶۰	۴	۱۷/۳۹	–	–
توانایی مذاکره و قرارداد بستن با دیگران	۱۵	۶۵/۲۱	۷	۳۰/۴۳	۱	۴/۳۴
توانایی سازگاری با دیگران	۱۸	۷۸/۲۶	۳	۱۳/۰۴	۲	۸/۶۹
توانایی رقابت با دیگران	۱۶	۶۹/۵۶	۴	۱۷/۳۹	۳	۱۳/۹۳
توانایی همکاری کردن با دیگران	۱۹	۸۲/۶۰	۲	۸/۶۹	۲	۸/۶۹
توانایی تفاهم داشتن با دیگران	۱۵	۶۵/۲۱	۳	۱۳/۰۴	۵	۲۱/۷۳
توانایی جلب رضایت دیگران	۱۶	۶۹/۵۶	۴	۱۷/۳۹	۳	۱۳/۹۳
توانایی ایجاد انگیزه در دیگران	۱۴	۶۰/۸۶	۶	۲۶/۰۸	۳	۱۳/۹۳
توانایی شناخت نیازهای دیگران	۱۸	۷۸/۲۶	۴	۱۷/۳۹	۱	۴/۳۴
توانایی استفاده از پایگاههای اطلاعاتی شغلی معتبر	۱۹	۸۲/۶۰	۳	۱۳/۰۴	۱	۴/۳۴
توانایی نصب ویندوز	۱۶	۶۹/۵۶	۲	۸/۶۹	۵	۲۱/۷۳
توانایی نصب نر م افزارها	۱۵	۶۵/۲۱	۵	۲۱/۷۳	۳	۱۳/۹۳

ادامه جدول۳. دیدگاه خبرگان در مورد مطلوبیت مؤلفه های الگوی آموزش کارآفرینی از دور

توانایی استفاده از کامپیوتر برای آموزش	۲۰	۹۵/۸۶	۳	۱۳/۰۴	–	–
توانایی ساخت وبلاگ	۱۳	۵۶/۵۲	۶	۲۶/۰۸	۴	۱۷/۳۹
توانایی استفاده از موبایل برای آموزش	۱۴	۶۰/۸۶	۴	۱۷/۳۹	۵	۲۱/۷۳
توانایی به روز رسانی کامپیوتر	۱۶	۶۹/۵۶	۶	۲۶/۰۸	۱	۴/۳۴
توانایی استفاده از نرم افزار وورود	۱۷	۷۳/۹۱	۳	۱۳/۹۳	۳	۱۳/۹۳
توانایی بکارگیری نرم افزارهای چند رسانه ای	۱۵	۶۵/۲۱	۴	۱۷/۳۹	۴	۱۷/۳۹
توانایی نصب اینترنت	۱۶	۶۹/۵۶	۷	۳۰/۴۳	–	–
دانلود و آپلود فایلها	۱۷	۷۳/۹۱	۳	۱۳/۹۳	۳	۱۳/۹۳
توانایی به اشتراک گذاری از طریق شبکه	۱۵	۶۵/۲۱	۵	۲۱/۷۳	۳	۱۳/۹۳
توانایی تأمین امنیت شبکه	۹	۳۹/۱۳	۸	۳۴/۷۸	۶	۲۶/۰۸
توانایی استفاده از چت برای آموزش	۱۶	۶۹/۵۶	۵	۲۱/۷۳	–	–
توانایی استفاده از ایمیل برای آموزش	۱۴	۶۰/۸۶	۴	۱۷/۳۹	۵	۲۱/۷۳
توانایی بارگذاری محتواهای آموزشی	۱۹	۸۲/۶۰	۴	۱۷/۳۹	–	–
توانایی استفاده از کتابهای الکترونیکی	۲۱	۹۱/۳۰	۲	۸/۶۹	–	–
توانایی سرچ های اینترنتی	۱۷	۷۳/۹۱	۴	۱۷/۳۹	۲	۸/۶۹
توانایی دسترسی به سطوح مختلف اطلاعات با حجم بالا در آموزش الکترونیک	۱۵	۶۵/۲۱	۵	۱۳/۹۳	۳	۱۳/۹۳
توانایی برقراری ارتباط همزمان	۱۴	۶۹/۸۶	۴	۱۷/۳۹	۵	۲۱/۷۳
توانایی برقراری ارتباط غیرهمزمان	۱۸	۷۸/۲۶	۳	۱۳/۹۳	۲	۸/۶۹
داشتن سرعت نوشتن برای پاسخگویی الکترونیکی	۱۷	۷۳/۹۱	۵	۱۳/۹۳	۱	۴/۳۴
توانایی استفاده از چندرسانه ها در یادگیری الکترونیکی	۱۵	۶۵/۲۱	۴	۱۷/۳۹	۴	۱۷/۳۹
توانایی نحوه تعریف پروژه	۱۳	۵۶/۵۲	۷	۳۰/۴۳	۳	۱۳/۹۳
توانایی به اشتراک گذاری پروژه	۱۴	۶۰/۸۶	۵	۲۱/۷۴	۴	۱۷/۳۹
توانایی شبیه سازی پروژه	۱۶	۶۹/۵۶	۷	۳۴/۴۳	–	–
توانایی نمایش پروژه بصورت چند بُعدی	۱۵	۶۵/۲۱	۲	۸/۶۹	۶	۲۶/۰۸
توانایی اجرا و پیاده سازی پروژه	۱۷	۷۳/۹۱	۶	۲۶/۰۸	–	–
توانایی بازنگری در پروژه	۲۱	۹۱/۳۰	۲	۸/۶۹	–	–
پاسخدهی به تغییرات	۱۹	۸۲/۶۰	۴	۱۷/۳۹	–	–
درگیری یادگیری	۱۶	۶۹/۵۶	۷	۳۴/۴۳	–	–
میل به تحقیق و مطالعه بیشتر	۱۵	۶۵/۲۱	۴	۱۷/۳۹	۲	۸/۶۹
انجام فعالیت های یادگیری به شیوه اکتشافی	۱۹	۸۲/۶۰	۴	۱۷/۳۹	–	–
خشنودی و رضایت از نتایج یادگیری	۱۶	۶۹/۵۶	۵	۲۱/۷۴	۲	۸/۶۹
طراحی مسئله به منظور درونی سازی یادگیری	۱۷	۷۳/۹۱	۶	۲۶/۰۸	–	–
تلاش برای حل مسائل	۱۸	۷۸/۲۶	۴	۱۷/۳۹	۱	۴/۳۴
جستجوی موضوعات یادگیری در جامعه و محیط واقعی	۱۹	۸۲/۶۰	۴	۱۷/۳۹	–	–

ادامه جدول۳. دیدگاه خبرگان در مورد مطلوبیت مؤلفه های الگوی آموزش کارآفرینی از دور

توانایی داشتن تفکر انتقادی	۲۰	۸۶/۹۵	۳	۱۳/۰۴	-	-
توانایی خلق ایده	۱۷	۷۳/۹۱	۶	۲۶/۰۸	-	-
توانایی بهبود ایده	۱۹	۸۲/۶۰	۳	۱۳/۰۴	۱	۴/۳۴
توانایی تغییر ایده	۱۸	۷۸/۲۶	۵	۲۱/۷۴	-	-
توانایی خودآموزی فرصت های کارآفرینی	۲۱	۹۱/۳۰	۲	۸/۶۹	-	-

جدول ۴: روابط بین متغیرهای پژوهش در مدل معادلات ساختاری

روابط بین متغیرها	ضریب تأثیر	خطا	T	نتیجه
مهارت آموزی کسب و کار ← آموزش کارآفرینی از دور	۰/۲۱۱	۰/۱۰۵	۲۹/۰۷	+
مهارتهای فردی ← آموزش کارآفرینی از دور	۰/۲۴۶	۰/۰۸۳	۳۲/۲۵	+
مهارتهای اجتماعی ← آموزش کارآفرینی از دور	۰/۲۱۴	۰/۱۴۶	۲۴/۴۸	+
مهارت آموزی فناوری اطلاعات و ارتباطات ← آموزش کارآفرینی از دور	۰/۲۹۰	۰/۱۱۰	۱۹/۳۷	+
مهارت آموزی برقراری ارتباط← آموزش کارآفرینی از دور	۰/۲۷۸	۰/۰۵۹	۲۶/۸۰	+
مهارت آموزی اجرای پروژه ← آموزش کارآفرینی از دور	۰/۲۸۲	۰/۰۶۵	۲۲/۳۱	+
مهارت تفکر انتقادی ← آموزش کارآفرینی از دور	۰/۲۴۳	۰/۰۷۹	۲۱/۱۷	+
مهارت آموزش کارآفرینی از دور ← آموزش کارآفرینی از دور	۰/۲۷۵	۰/۱۱۳	۳۴/۲۳	+

آموزش
کارآفرینی از د

جدول۵ . برازندگی الگوی آموزش کارآفرینی از دور

شاخص های برازندگی	برآورد	نتیجه
شاخص نیکویی برازش (GFI)	۰/۹۵	تأیید
شاخص تعدیل شده نیکویی برازش(AGFI)	۰/۹۰	تأیید
ریشه استاندارد شده میانگین مجذور باقی مانده ها(RMSEA)	۰/۰۴۳۲	تأیید
مجذور کا( )	۲۴۵/۳۶	تأیید
درجه آزادی(df)	۹۳	تأیید

(۰/۲۷۸)، اثر تقویت مهارت آموزی اجرای پروژه بر آموزش کارآفرینی از دور برابر با (۰/۲۸۲)، اثر تقویت مهارت تفکر انتقادی بر آموزش کارآفرینی از دور برابر (۰/۲۴۳) و اثر تقویت مهارت ایجاد فرصت ها بر آموزش کارآفرینی از دور برابر با(۰/۲۷۵) بوده که در سطح P<۰/۰۵ معنادار بوده است.

بر اساس یافته‌های جدول۴ . RMSEA=۰/۰۴۳۲، ۰/۹۵= =GFI ،AGFI =۰/۹۰ ،(Pvalue=۰/۰۵۳۰ ،df=۹۲ ،۲۴۵/۳۶= بوده و بیانگر این است که مدل مورد مطالعه از برازش نسبتاً مطلوبی برخوردار بوده است.

بحث و نتیجه گیری

نتایج تحقیق حاضر نشان داد، یکی از ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور، مهارت آموزی کسب و کار است. نتایج تحقیق با مطالعات[۳۲ ؛ ۲۶] همخوانی دارد. مطالعات آنها نشان داد، نشان داد که دانشجویانی که از آموزش کارآفرینی از دور استفاده کرده بودند، بیشتر از سایر دانشجویان در کسب و کار موفق بودند. این دسته

از دانشجویان با بهره مندی آموزش از دور از ذهنیتی برخوردار می شوند که در راه اندازی کسب و کار مؤثر عمل می کنند. لذا آنچه به نظر می رسد که در آموزش کارآفرینی از دور باید مد نظر قرار گیرد، آموزش بزینس پلان یا به عبارتی آموزش طرح کسب و کار در زمینه های مورد علاقه ای است که در رابطه با آنها از دانشی برخوردارند.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد، یکی از ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور، آموزش مهارت فردی است. نتایج تحقیق با مطالعات[۲۰-۳۶- ۱۸- ۳۵ - ۷-۲۹- ۴۹- ۲۷] همخوانی دارد. مطالعات آنها نشان داد، آموزش کارآفرینی تأثیرقابل توجهی برارتقای قابلیت های فردی آنها دارد. بی تردید تقویت مهارتهای فردی در آموزش از دور تأثیر به سزایی در بهبود توانایی کارآفرینی افراد دارد. آموزش مبتنی بر محفوظات گرچه سطح اطلاعات دانشجویان را افزایش می دهد و تغییرات مشهودی در رفتارآنها ایجاد نمی کند لذا از طریق آموزش از دور باید تلاش شود که تغییرات قابل ملاحظه ای در سطح توانایی های دانشجویان فراهم شود و در واقع مهارتهای آن را گسترش داد. از اینرو باید دانشجویان را با فرایندهای برنامه ریزی برای استفاده از توانایی بالقوه ای کار دارند، آشنا کرد. نتایج تحقیق حاضر نشان داد، یکی از ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور، آموزش مهارت اجتماعی است. نتایج تحقیق با مطالعات] ۳۹- ۴۷- ۹] همخوانی دارد. مطالعات آنها نشان داد، هوش و توانایی های اجتماعی افراد با کارآفرینی آنها در رابطه است. مهارت های کارآفرینی با وجودی که در صورت ظاهریک امری مستقل فرض می شود، اما در ذات خود به برخی از ویژگی ها و خصایص افراد از جمله مهارتهای اجتماعی آنها وابسته است. افرادی که از مهارتهای اجتماعی قوی تری برخوردارند بهتر می توانند کارآفرینی داشته باشند. از اینرو در آموزش کارآفرینی از دور باید تقویت مهارتهای اجتماعی دانشجویان بطور جدی مد نظر قرار گیرد. از جمله مهارتهای اجتماعی همکاری داشتن با دیگران و نیز شناسایی نیازهای آنهاست. بسیاری از افراد روحیه همکاری با دیگران را نداشته و لذا بیشتر فردی کار می کنند و از اینرو موفقیت کمتری نسبت به افرادی که گروهی و مشارکتی کار می کنند، دارند. در صورتی که در آموزش کارآفرینی از دور، سازو کارهای همکاری و الگوهای گروهی کار کردن را به دانشجویان یاد دهند، توانایی کارآفرینی در آنها افزایش می یابد.نتایج تحقیق حاضر نشان داد، یکی از ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور، مهارت آموزی اجرای پروژه است. نتایج تحقیق با مطالعات] ۲۲- ۳۷- ۴۴] همخوانی دارد. مطالعات آنها نشان داد، بین توانایی اجرای پروژه و کارآفرینی رابطه معناداری وجود دارد. آموزش کارآفرینی مادامی برای دانشجویان اثربخشی و کارآمدی دارد که از طریق آن توانایی اجرای پروژه و مدیریت آن را فرا گیرند. افرادی که این توانایی در آنها پدیدار می شود، افرادی هستند که ذهنیت کارآفرینی و اشتغال زایی را در گستره ای از جامعه محیط زندگی خود دارا هستند. بدون توانایی مدیریت اجرای پروژه به دشواری افراد می توانند کارآفرین شوند و در موقعیت های مختلف درگیری فعالیت های صنعتی، تولیدی و خدماتی شوند. نتایج تحقیق حاضر نشان داد، یکی از ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور، مهارت آموزی فناوری اطلاعات و ارتباطات است. نتایج تحقیق با مطالعات] ۲۵- ۱۵- ۲۱] همخوانی دارد. مطالعات آنها نشان داد، فرایند آموزش و یادگیری از راه دور با استفاده از فناوری های اطلاعات و ارتباطات راهبردی مؤثر برای غنی سازی ذهنی دانشجویان برای تفکر بیشتر در مورد سرنخ های ایجاد اشتغال و کارآفرینی است. درگیری بیشتر دانشجویان با فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب می شود تا بیشتر با فضای مجازی و ساز وکارهایی که با استفاده از فناوری اطلاعات وارتباطات می توان بدست گرفت، آشنا شوند. نتایج تحقیق حاضر نشان داد، یکی از ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور، مهارت آموزی برقراری ارتباط آنلاین است. نتایج تحقیق با مطالعات] ۴۵- ۴۹- ۴۶] همسان است. مطالعات آنها بیانگر آن است که استفاده از ارتباطات الکترونیکی با توسعه کارآفرینی در رابطه است. لذا آموزش کارآفرینی از دور باید بر اساس تقویت توانایی دانشجویان در خصوص استفاده از فناوری ارتباطات برای برقراری ارتباطات جهت راه اندازی کسب و کار و ارتباط برقرار کردن با صاحبان صنایع و مشاغل صورت پذیرد. توسعه ارتباطات الکترونیکی با هدف کارآفرینی مستلزم آشنایی با سایت ها و شبکه های اجتماعی کسب و کار است که در آموزش کارآفرینی از دور باید به آنها توجه شود و کلیه سایت هایی که می توانند

زمینه های کسب و کار را فراهم کنند، باید به برای دانشجویان معرفی شوند. نیز نحوه استفاده از فضای مجازی برای ورود به امور کارآفرینی و استراتژی هایی که بر آنها مترتب است باید آموزش داده شوند.نتایج تحقیق حاضر نشان داد، یکی از ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور، آموزش مهارت تفکر انتقادی است. نتایج تحقیق با مطالعات(۴۱؛ ۴۰؛ ۴۲) همسان است. مطالعات آنها بیانگر آن است که آموزش تفکر انتقادی باید مبتنی بر پرورش تفکر انتقادی صورت پذیرد. در چنین حالتی قدرت تجزیه و تحلیل آنها در رابطه با مسائل و مشکلات مشاغل و کسب و کارهای موجود تقویت شده و تلاش می کنند که خلاء و نقصان های کسب و کار های در جامعه را بهبود بخشند و از اینرو خدمات بهتر و بیشتری به جامعه عرضه نمایند. بنابراین روحیه کارآفرینی در آنها گسترش می یابد. براساس نتایج تحقیق حاضر، یکی از ابعاد الگوی آموزش کارآفرینی از دور، آموزش مهارت ایجاد فرصت است. نتایج تحقیق با مطالعات [۳۸- ۳۷- ۳۲] همسان است.

پیشنهاد می گردد که با توجه به اینکه آموزش کارآفرینی از دور با آموزش نوآوری برای ایجاد فرصت های کسب و کار و فعالیت های شغلی در رابطه است ، آموزش کارآفرینی از دور باید بر اساس پرورش ذهنیت دانشجویان در خصوص بهره گیری از فرصت ها یا ایجاد فرصت ها صورت پذیرد. برای تحقق کارآفرینی باید که فرد بتواند از فرصت های موجود استفاده کرده و یا از ظرفیت هایی که در دسترس قرار دارد، فرصت آفرینی نماید. لذا توانایی ایجاد فرصت یکی از موضوعات مهمی است که در آموزش کارآفرینی از دور باید لحاظ شود گرچه آموزش از دور به خودی خود نوعی ایجاد فرصت برای آن دسته از افرادی است که امکان شرکت درکلاس های حضوری را بنابه دلایل مختلف ندارند. از محدودیت های این پژوهش آشنا نبودن و اطلاعات ناکافی بعضی از اساتید در خصوص کارآفرینی و آموزش از دور بود و در این خصوص پیشنهاد می گردد که زمینه اطلاع رسانی آموزش کارآفرینی از دور در دانشگاهها فراهم گردد.

References

1. Izquierdo E، Deschoolmeester D. (2010). [What Entrepreneurial Competencies Should be Emphasized in Entrepreneurship and Innovation Education at the Undergraduate Level? In: A. Fayolle (Ed.)]. Handbook of Research in Entrepreneurship Education, Vol. 3. Cheltenam: Elgar. (2010).
2. Fisher S, Graham M., & Compeau, M. [Starting from scratch: Understanding the learning outcomes of undergraduate entrepreneurship education]. In R. T. Harrison & C. Leitch (Eds.), Entrepreneurial learning: Conceptual frameworks and applications (314–340), Routledge studies in entrepreneurship. London, New York: Routledge. 2008.
3. Plewa C.] Differences in Perceived Benefits from UniversityIndustry Relationships]. ANZMAC 2005 Conference: Business Interaction, Relationships and Networks University of Adelaide. 2005.
4. Gibb A.[Do we really teach small business the way we should]. In Journal of Small Business and Entrepreneurship. Vol.11. No.2. January/March 1994. pp 11-28. (1994).
5. Abdul Wahabi, Marzieh; Romans; Younes; Zarif, Sakineh. [Studying the Basic Skills of Students in the Age of Globalization]. Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education, No. 70, Winter.1392; pp. 74-51.
6. Mehrpooya Abbas.] Open and distant education, Islamic Azad University of Hamedan]. 1384.
7. Bernice Kotey, Phil Anderson.[Performance of distance learning students in a small business management course[, Education + Training, Vol. 48 Iss: 8/9. 2006 . pp.642 – 653. DOIhttp://dx.doi.org/10.1108/00400910610710065.
8. Rahma Akhter , Farhana Rahman Sumi . [Socio-Culture influence Factors Influencing Entrepreneurial Activities :A Study on Bangladesh] .IOSR Journal of Business and Management (IOSR-JBM), Volume 16, Issue 9.Ver. II .Sep. 2014; PP 01-10.
9. Adeleke A, Oyenuga O, Ogundele OJ.K.[Business Policy and Strategy. Mushin, Lagos].Concept PublicationsLimited. 2003.
10. Thurik R, Dejardin M. [Entrepreneurship and culture, in: E.Masurel and M. van Gelderen, eds]. Entrepreneurship inContext, London.2011.
11. Block Z, Stumpf S .] Entrepreneurship Education Research: Experience and Challenge in The State of the Art of Entrepreneurship]. ed. Sexton, D. L and Kasarda, J.D, Boston MA: PWS-Kent.1992.
12. Kuratko D.F, Hodgetts R.N.] Entrepreneurship: A Contemporary Approach]. Orlando, U.S.A.: The Dryden Press,Harcourt Brace College Publisher.1998.
13. Scott A. J, Denslow D ,Janssen F, Knyphausen D. Z.] Teaching international entrepreneurship through student exchange: Observations, obstacles and recommendations]. Journal of Entrepreneurship Education, annual, onlin format.2008; 11(5), 1-14.

14.Carmine Bianchi, Enzo Bivona, Franco Landriscina. [Promoting Entrepreneurship Through Open-distance-Learning Management Flight Simulators].18th ISCD, Bergen 6-10 August.2000.http://www.systemdynamics.org/conferences/2000.

15.. Najafi Hazhjarribi, Habibollah, Kupayee, Shirzad .] Designing a Remote Management Education Model for Iran's Higher Education System].Two Journal of Planning Curriculum in Higher Education, Vol. 8, No. 15, Spring and Summer.1396;pp. 60-60. 35

16.Javadi Bora, Mohammad Ali, Najafi, Hussein, Sarmadi Mohammad Reza; Noorozzadeh, Reza] Identifying the Influential Factors on the Adoption of Distance Education Technologies among the Students of Payame Noor University]. Journal of Information Technology in Science & Technology Educational, Third Year, No. 3, Spring.2013; pp. 55.

17.. Mardanshahi, Mohammad Mahdi .] The Entrepreneurship Entrepreneurship and Features]. First Edition, Sari, Awa Masih Publishing.1393.

18.. Mohseni Adel, Mousavi Seyyed Hossein, Jamali Mohammad .] The Role of Entrepreneurship Training in Entrepreneurial Attitudes and Students' Self-efficacy]. Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education, No. 69.1392; pp. 80-63.

19.Javadi Bora, Mohammad Ali, Najafi Hussein, Farajollahi Mehran .] Factors Affecting the Quality of Distance Education].(Case Study: Postgraduate Education Center, Payam Noor University of Tehran), Journal of Electronic Learning (MEDIA).1392; 4 (2)

20.Barani Shahrzad, Zarafshani Kiyomars, Delo Moisan, Sohrab Hosseini Lorgani, Seyyedeh Maryam .] The Effect of Entrepreneurship Education on the Creativity Behavior of Payame Noor-Kermanshah University Students; Structural Equation Modeling Approach]. Quarterly Journal of Research and Programming in Higher Education. No. 57,2010; Pp. 105-85.

21.Zarif Industries, Nahid; Farajollahi, Mehran.] Presentation of a Conceptual Model for Distance Learning in Higher Education].Two-Phrasebook of the Iranian Higher Education Association, Year 4, No. 1, Autumn and Winter.1390; pp. 160-129.

22.Salehi Omran, Ibrahim, Rostami, Farkhandeh .] Examining the Impact of Academic Education on Student Entrepreneurship Characteristics]. Two Study and Management Planning Schedules in Educational Systems, Issue 1, Volume. 2009;pp. 34-22.

23.Farajollahi Mehran et al.] Studying the need education of a system of education from Payame Noor University in line with the same educational opportunities from the viewpoint of faculty members and students].Quarterly Journal of Educational Thoughts, Vol. 5, No. 3.2009 ; pp. 187-145.

24.. Saeedi Mehrabad, Mohammad Mahdi .] The Effect of Entrepreneurship Training on the Development of Entrepreneurial Behaviors]. Entrepreneurship Development, Year 1, No. 2..2008.

25.Ssrkaranani M, R , Moghadam A .] Network-based learning and innovation in distance learning]. Quarterly Journal of Educational Innovations, spring, Vol. 2, No. 3.2003 ;Pages 108-77.

26.Elaine Allen, Jeff Seaman.[Digital Learning Compass [, Distance Education Enrollment Report.2017.

27.Dwivedi A.K. [Distance and Online Entrepreneurship Education in India].June,Yojana 61(6).2017;46-50

28.Makeni (Sierra Leone) .] Global MBA in Impact Entrepreneurship]. September 2.2016;pp.1-20.

29.Goddard A, Wood C. [From passive to active learning: a case study using a modified team-based learning approach]. Employment Relations Record 14(1).2014; 26–39.

30.Kauffman Foundation .[Young high-tech firms outpace private sector job creation]. Ewing Marion Kauffman Foundation, News Release, 14 August. Available at: http://www.kauffman.org/newsroom/2013/08/young-hightech-firms-outpace-private-sector-job-creation(accessed 28 October .2013.

31.Okunuga A.O, Akintayo M.O, Kester K O.] Effects of Distance Education on the Businesses of Entrepreneurial Students of the Distance Learning Institute].University of LagosJournal of Economics and Sustainable Development, Vol.4, No.9, 2013.

32.Ries E .[The Lean Startup: How Today's Entrepreneurs Use Continuous Innovation to Create Radically Successful Businesses.London].Crown Business.2011.

33.Turker D , Selcuk S.] Which Factors Affect Entrepreneurial Intention of University ,Students?]. Journal of European Industrial Training .-33(2):142159.2009.

34.. Hassan Moradi, Narges. [University of Applied Sciences, Approach to University Management[, Proceedings of the Conference on Higher Education and the Sustainable Institute, Development of Research and Planning for Higher Education, Vol. 2;1383.

35.Howard, S.(2004). "Developing Entrepreneurial Potential In Youth :The effects of Entrepreneurial Education and Venture Creation", University oF South Florida Repot, PP. 3-17.

36.Hejazi Sayed Reza, Hosseini Moghaddam, Seyyed Mohammad Reza (1392). The Effect of Entrepreneurship Education on Job Creativity and Quality of Life in the Resident Graduates of Rasht, Social, Economic, Scientific and Cultural Monthly Work and Society - number 165 - Bahman Moon;1392. pp. 77-70

37.Jones C, English J .] A Contemporary approach to

entrepreneurship education , education & training[, 46, p 416.Kelly, Smith. "Supporting e□learning in enterprise: the TE3 project", Education Training, Vol. 49 Iss: 8/9;2007. pp.656 – 671.

38. Hatten T. [Small business: Entrepreneurship and beyond]. Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall.1997.

39.. Aqa Ahmadi, Ghorbanali Halimi, Saboor, Kayedali Leyla .] The Relationship of Social Intelligence with Student Entrepreneurship Skills at Chalous Azad University[, National Conference on Entrepreneurship and Knowledge Based Business Management.2012.

40.. Azizi S, M Zare H, Almasi H . [The Relationship between Critical Thinking and the Direction of Progression with Student Entrepreneurship Characteristics[, Iranian Journal of Medical Education, 16 (24).1395; pp. 208-200.

41. Bahrekani S, Bakhtiyarpour S. The Study of the Relationship between Critical Thinking and Entrepreneurship among Senior Students of Technical Engineering, Islamic Azad University, Mashhad Branch, 2014 academic year. The first scientific conference on education and psychology of social and cultural damage in Iran.1393.

42. Javaheri Fatemeh, Judiciary Server.] Women Entrepreneurship: The Impact of Gender Inequality on Women's Entrepreneurship in Iran[, Journal of Sociological Studies of Iran, Volume 5, Issue 2;2004. Pages 178-161.

43. Civera Miguel, Gessler Michael.[Entrepreneurship Education and Project Management: Convergence of two Concepts]. Institut Technik und Bildung (ITB), University Bremen, October .2014.

44. Fonrouge Cecile , Bredillet Christophe .[Entrepreneurship and project management relationships[,International Journal of Managing Projects in Business · April 2018 . DOI: 10.1108/ijmpb-01-2018.

45. Kamaliyan Amin Reza; Fazel Amir .] Investigating the Relationship between Emotional Intelligence and Students' Entrepreneurship [, Journal of Entrepreneurship Development, Third Year, No. 11.2010

46. Stefan. Prljić, Miloš Vučeković, Slađana. Vujičić.] The Importance of Information and Communication Technologies in the Development of Women Entrepreneurship[, Journal of Women's Entrepreneurship and Education (2015, No. 3-4, 65-76).2015.

47. Kakapoor Saba, Khanifar Hossein .] The Relationship between Social Entrepreneurship Skills and Organizational Entrepreneurship in Knowledge Based Organizations in Tehran[, The Entrepreneurship Development Quarterly, Volume 7, Issue 2, Successive No. 24, Summer, pp. 367-349. 1393.

48. Ugochukwu C.O., Elom E N, Ituma A., Opara P.N., Ukwa N.J., Inyiagu E.E., & Ndem, J.] Influence of Entrepreneurship Education on Students Attaining Business Development Awareness and Skills Acquisition in Nigeria]. Journal of Research & Method in Education. 4(3):37-44.2014.

49. Mohammadi Chamanari, Hossein, Karamipour, Mojtaba, Nemati, Mohammad Ali .] Relationship between Communication Skills and Entrepreneurial Skills among Allameh Tabataba'i University and Kharazmi] , Quarterly Journal of Research in Educational Systems, Vol. 9, No. 31.1394; Pages 320-285.